LEGEARTIS ИНГ-ПРО

ISSN 2406-1085

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

legeartis.rs

мај 2020 / број 92 5/2020

Кривична дела и прекршаји у време епидемије вируса корона

Изазови регулисања тржишта рада за време ванредног стања

- Извршење и измене уговора у складу са новим Законом о јавним набавкама
- Уговор о трговинском заступању
- Делимично лишење родитељског права – прописи и судска пракса
- Премештај службеника у органима јединица локалне самоуправе

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ • ГРАЂАНСКО ПРАВО • КРИВИЧНО ПРАВО • УПРАВНО ПРАВО • ПРИВРЕДНО ПРАВО • РАДНО ПРАВО • УНАКРСНИ ПОГЛЕД

Србија, Златибор, водопад Гостиље

Дивна

Здравет Воде Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

LEGEARTIS ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година VIII, број 92, мај 2020.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Александар Марковић
Весна Мартиновић
Весна Филиповић
Владимир Живанкић
Владимир Саичић
Драгана Марчетић
Жељко Албанезе
Милош Јовић
Никола Пантелић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.]
. - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

„Само нас недаће живота уче да ценимо добар живот."

Гете

Поштовани претплатници,

Ако се ишта добро може извући из актуелне ситуације, то је наук да живот често није лак, али да чак и тада треба да ценимо све добро што нам даје, трудећи се истовремено да га и сами, сопственим умећем, трудом и љубављу, чинимо бољим.

С обзиром на значај и последице ванредног стања, и у овом броју више текстова посвећено је истој теми. Тренутна ситуација довела је и до промене концепције друштвене опасности појединих кривичних дела, па је у оквиру рубрике „Кривично право" извршена детаљна анализа кривичних дела која су постала учесталија за време ванредног стања. Деловање вируса корона изазвало је и социјално-економски шок на тржишту рада, које захтева да буде регулисано на нов начин, па су у том смислу донете одређене препоруке и прописи од стране Владе, а измењени су и поједини посебни колективни уговори. Све наведено размотрено је кроз више текстова из области радног права. У истој рубрици анализиране су и одредбе Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе које регулишу премештај службеника.

Приближава се почетак примене новог Закона о јавним набавкама, па је у овом броју дат коментар начина на који се извршава и мења уговор о јавној набавци у складу са поменутим законом.

Судска пракса која се односи на питање делимичног лишења родитељског права анализирана је у оквиру рубрике „Грађанско право", а настављена је и серија текстова о стамбеном односно станарском праву, с тим што је предмет другог дела анализе право чланова породичног домаћинства и чланова породица носилаца станарског права да наставе да користе стан у приватној својини.

Скрећемо пажњу и на текст „Скраћени прекршајни поступак" у ком аутор на духовит начин, уз пропратне карикатуре, анализира одређене проблеме који се јављају у прекршајном поступку.

Поред наведених, ту су и други врло актуелни текстови у поменутим, али и другим рубрикама, као и наше сталне рубрике „Портал читалаца", „Календар аката" и „Регистар прописа донетих између два броја".

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:
- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

ИНГ-ПРО

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.

WWW.**PROPISI.NET**

У овом броју...

КРИВИЧНО ПРАВО

4 Кривична дела и прекршаји у време епидемије вируса корона

15 Скраћени прекршајни поступак

РАДНО ПРАВО

18 Изазови регулисања тржишта рада за време ванредног стања

25 Премештај службеника у органима јединица локалне самоуправе

33 Препорука Владе послодавцима у вези са периодом коришћења годишњег одмора

35 Додатак од 10% на плате здравствених радника

37 Анекс Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе и обрачун плата запослених од плате за април 2020. године

40 Допуне Посебног колективног уговора за државне органе и Посебног колективног уговора за запослене у јединицама локалне самоуправе

43 Новија пракса Врховног касационог суда која се односи на отказ уговора о раду

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

49 Извршење и измене уговора у складу са новим Законом о јавним набавкама

ГРАЂАНСКО ПРАВО

56 Станарско право на становима у приватној својини

65 Делимично лишење родитељског права – прописи и судска пракса

ПРИВРЕДНО ПРАВО

72 Уговор о трговинском заступању

77 Померен рок за одржавање редовне седнице скупштине привредног друштва у 2020. години

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

79 Заштита података о личности за време трајања пандемије COVID-19

РУБРИКЕ

71 Календар важења правних аката

83 Портал читалаца

93 Преглед прописа донетих између два броја

Кривична дела и прекршаји у време епидемије вируса корона

У првом делу овог текста дат је осврт на прописе донете за време ванредног стања, а с обзиром на то да је због епидемије вируса корона дошло до промене концепције друштвене опасности појединих кривичних дела, па су нека постала и учесталија за време ванредног стања, у другом делу детаљније су анализирана кривична дела изазивање нереда и панике, непоступање по здравственим прописима за време епидемије, преношење заразне болести и недозвољена трговина.

Никола Пантелић,

заменик јавног тужиоца у Трећем основном јавном тужилаштву у Београду

У Србији је по четврти пут одлуком премијера, председника државе и председника Скупштине (15. 3. 2020. године) уведено ванредно стање, које за собом повлачи ванредне мере, па је ради безбедности и нормалног функционисања читаве заједнице потребно да се грађани константно информишу о сопственим правима и обавезама. Циљ увођења ванредног стања је двојак: да би се обезбедио опстанак државе и самих грађана.

Пре осврта на најкарактеристичније наредбе, одлуке и уредбе које су донете током ванредног стања, потребно је да се анализира члан 200. Устава Србије, који регулише ванредно стање. Ванредно стање се проглашава од стране Народне скупштине када јавна опасност угрожава опстанак државе или грађана. Могла су се чути поједина негодовања у погледу начина на који је уведено последње ванредно стање у Србији. Тачније, појавила су се питања зашто је посегнуто за другом опцијом за проглашење ванредног стања. Наиме, исти члан Устава предвиђа да, кад Народна скупштина није у могућности да се састане, одлуку о проглашењу ванредног стања доносе заједно председник Републике, председник Народне скупштине и председник Владе, под истим условима као и Народна скупштина. Уставом није прописано ко одлучује о томе да ли има или нема могућности да се Народна скупштина састане. Проф. Мирјана Пајванчић сматра да је то задатак поменутог трија, с обзиром на то да исти „одлучује о проглашењу ванредног стања". Могло би да се претпостави да је у надлежности наведених органа и одлучивање о томе да ли (не)постоји могућност да се Народна скупштина састане.

Упозорење са почетка текста да грађани треба да буду информисани у погледу актуелних прописа треба схватити озбиљно. Проглашењем ванредног стања могу да настану негативне промене у уставном систему. Људска и мањинска права која се у редовном стању константно апострофирају, у ванредном стању налазе се у посебном режиму. Одређена кривична дела или прекршаји који у редовном стању не завређују превелику пажњу стручне јавности, у оваквим околностима добијају витални значај. На њих се обраћа посебна пажња, а државни органи показују ефикасност. Казне су најчешће оштре. Да би се заштитиле више вредности и нормално функционисање друштва, може доћи до одступања од многих Уставом зајемчених људских и мањинских права. Поступци се суштински окончавају по убрзаном поступку, а у свему томе неодговорни грађани могу да сносе тешке последице. Из тог разлога Устав је проглашење ванредног стања прво поверио Народној скупштини, која, као највише представничко тело и репрезент грађана, има уставно овлашћење да оцени карактер

закључка да се у погледу овог облика ради о колективном кривичном делу при којем учинилац показује склоност да се константно и у дужем временском периоду бави поменутим кривичним делом.

Следећи облик кривичног дела је бланкетног карактера, а запрећена је казна од три месеца до три године затвора лицу које неовлашћено продаје, купује или врши размену робе или предмета чији је промет забрањен или ограничен. Када је у питању овај облик, врши се неовлашћена трговина робе која се налази под посебним режимом. У питању је роба која се налази у промету, али је њен промет под посебним режимом. Проф. Лазаревић напомиње да ово кривично дело постоји ако његовим извршењем није остварено биће неког другог кривичног дела које такође има за предмет стављање у промет робе која је ван промета. Рецимо, неовлашћено стављање опојних дрога посебно је инкриминисано. У сваком случају, да би се установило којој роби је ограничен или забрањен промет, потребно је консултовати друге прописе.

Најтежа санкција, затвор од шест месеци до пет година, предвиђена је за учиниоца из претходно наведених случајева који је организовао мрежу препродаваца или посредника или је прибавио имовинску корист која прелази износ од 450.000 динара.

Једно од спорних питања у праски јесте формулација „организовања мреже". Спорно је колико лица је потребно повезати да би они чинили мрежу – два или више лица. Иако према ставу судске праксе (правно схватање ВСС од 31. маја 1993. године) чак и два лица чине мрежу, наука сматра да такво тумачење не треба да се прихвати јер је законодавац употребио термин „мрежа", што подразумева већи број људи. Мрежа посредника и препродаваца треба да је организована тако да тргују с трећим лицима, а не да се међусобно баве трговином.

Најтежи облик овог кривичног дела извршиће лице које је прибавило имовинску корист која прелази износ од 450.000 динара. Постављено је питање који износ имовинске користи треба узети у обзир: укупно остварену имовинску корист или корист остварену након одбијања нужних издатака које је окривљени имао. Анализирајући судску праксу истраживачи су закључили да се трошкови које је трговац имао морају признати, односно да они не улазе у ту цифру. Издаци за набавку робе, царину и комисиони проценат морају да се узму у обзир, односно морају да се узму у обзир сви трошкови који умањују имовинску корист остварену кривичним делом. Идентичан је случај са трошковима поштарине. Приватном превознику као нужни издаци могу да се признају трошкови „превоза предмета недозвољене трговине сопственим возилом, али не и очекивана зарада коју би остварио да је тај превоз извршио обављајући редовну аутопревозничку делатност, односно трошкови исхране и преноћишта не могу се признати учиниоцу при утврђивању висине постигнуте имовинске користи."

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници **www.legeartis.rs**, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у PDF формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Скраћени прекршајни поступак

Владимир Живанкић,
судија Прекршајног суда у Кикинди
Илустрације: **Горан Новаков,**
илустратор

„Судија, хоћемо у скраћеном?”

Питалац који је речитији поставио би исто ово питање овако: „Судија, хоћемо да га радимо у скраћеном или редовном поступку?”

Кратко и, рекло би се, јасно питање. Но, јасно је само за оне који се баве прекршајима, али и питање је да ли је баш тако – да ли и они који се баве прекршајима знају о чему се овде ради.

Многи држе да знају!

Ево шта сви знамо: знамо ко поставља питање и коме га поставља. То дежурни полицијски старешина пита дежурног прекршајног судију.

Шта му дође дежурство, помислио би неко ко се иначе не бави прекршајима, а чита ову причу. Овде ћемо узети у обзир да се неки случајни пролазник затекао у близини док је неко други постављао оно питање с почетка и док се оно затим постепено разјашњавало.

Пролазник, наравно, зна шта су полиција, суд и судија, као и да су прекршаји (не)дела за која је прописана казна.

Дежурство је, случајни пролазниче, борављење судије у суду за одређено време да би могао да, када је то потребно (а потребно је онда када се изврши прекршајно дело, заправо кад има сумње да је оно извршено), спроведе какву хитну радњу. То је објашњено у Судском пословнику – за који Ви, наравно, нисте чули. А и што би, кад се како већ рекосмо, не бавите судом и прекршајима. У истом том пословнику лепо пише и да је судија приправан кад није у суду, али је спреман (приправан) да дође у суд кад треба спровести какву (већ поменуту) хитну радњу.

Е, сад кад смо ово разјаснили, можемо да наставимо даље.

Управо током дежурства (које траје и после уобичајеног радног времена) полицајац поставља наведено питање судији, а заправо га полиција, као орган државне управе (јер иступа испред Министарства унутрашњих дела), поставља суду као другом државном органу.

Шта кажете, случајни пролазниче, то Вам је јасно, али не знате о чему се заправо ради?

Драги пролазниче, ради се о сумњи да је учињен прекршај. Наравно да би многи рекли да посреди јесте прекршај, а да је „сумња” овде залутала, али ми нећемо казати да

Ви бисте, случајни пролазниче, сад могли да кажете да сте прелистали Закон о прекршајима и да нигде нисте видели да пише „скраћени" и „редовни" поступак! Ако сте то и рекли, у праву сте!

Овде слободно можемо да кажемо да живот иде шумом, а закон друмом. У тој шуми нешто је скраћено (дакле нередовно), а нешто редовно.

Случајни пролазниче, Ви се јамачно не бавите прекршајним правом, али се оно понекад бави Вама – кад се, рецимо, не вежете сигурносним појасом док возите ауто. А кад бисте се бавили, знали бисте да се давних дана примењивао Основни закон о прекршајима из 1965. године (Ej, кад је то било!), у ком је изричито писало да постоји скраћени поступак!

Какав је то – у оно време – био поступак? Један од могућих, мимо редовног и мандатног, у ком се решење о прекршају могло донети без саслушања окривљеног, уз услове да је постојала пријава службеног лица поднета на основу непосредног опажања, да је судија за прекршаје сматрао да није потребно позвати и саслушати окривљеног, а да је новчана казна могла бити изречена до одређеног, законом прописаног, износа.

Сад долазимо до одговора на шта мисле полицијски старешина и судија кад се постави питање „хоћемо у скраћеном". Они мисле на привођење осумњиченог – да ли га треба приводити или не. И нема ту никаквог скраћеног поступка нити је ишта скраћено, пошто је и привођење законито ако се држимо прописаног.

Привођењем се не ускраћују права која осумњичени (касније окривљени) има у прекршајном поступку. Прекршајни поступак који следи након привођења није редован јер не постоји ни нередовни или скраћени поступак. Скраћени је некад постојао, али га више нема! Ипак је остао у сећању као у оној народној изреци да је некад било, сад се приповеда. Међутим, његов назив се, као што сте, случајни пролазниче, већ и сами могли да закључите, користи кад и како не треба.

Е да, умало заборависмо! Полицијски службеник не треба ни да пита судију да ли да приводе осумњиченог зато што судија није властан да се у таквим ситуацијама бави питањима која су ван прекршајног поступка (сећате се да смо малопре говорили да је прекршајни поступак покренут тек кад судија донесе одлуку о покретању истог). Уколико му и поставе то питање, судија не треба (ово морам да вам шапнем – и не сме…) да одговори.

Одговор на наведено питање треба да имају овлашћене полицијске старешине и државни тужиоци. А то што га управо полицијске старешине постављају судији, може бити зато што је некад судија за прекршаје законом био овлашћен да предузима радње које су примерније органима гоњења него суду и судији. Кад је и како то било, и како се тако нешто одржало до данас, то је за неку другу причу.

А ви журите, јелда? Овде сте били само у пролазу. Е па због, ал' имам само још једно питање на које не очекујем одговор – поготово не од Вас. Да ли се одговором судије на питање с почетка приче нарушавају права у случају лишења слободе без одлуке суда, право на правично суђење, одржавање поверења у независност и непристрасност судије, начело судске власти да судови штите слободе и права грађана и начело независности судске од извршне власти, а тиме и начело поделе власти? Наравно да не умете да ми одговорите. Разумем да вам та ствар није блиска. То сам питао више онако, за себе.

Изазови регулисања тржишта рада за време ванредног стања

Necessitas legem non habet

Негативно деловање вируса корона изазвало је социјално-економски шок на тржишту рада. Не само што су запослени били физички онемогућени да обављају свој посао, односно дошло је до ограничења слободе кретања, већ су неизвесности и несигурности на тржишту, проузроковане овим шоком, претиле да утичу на пад тражње/куповине потрошача – промене укупних издатака везаних за текући производни капацитет економије.

Александар Марковић,
дипл. правник,
с вишегодишњим искуством у свим областима радног права

УВОД

Пошаст пандемије, изазване вирусом корона, оставља за собом, нажалост, негативне последице по здравље и живот људи, истовремено остварујући и негативне економске-социјалне последице по читав не само привредни већ и друштвени живот. Социолошки посматрано, пандемија утиче на својеврсни преображај досадашњих социјалних структура или друштвених творевина, како их назива проф. Радомир Лукић у својој „Социологији права", које утичу на друштвене процесе, односно понашање људи. У том смислу посматрано, примера ради, друштвено-економске творевине као што су предузећа промениле су начин деловања, односно досадашњи начин обављања радних односа, као и социјалне структуре и процесе у виду ланца снабдевања (енг. *supply chain*).

У којој мери ова пошаст оставља последице, односно рађа неизвесност и несигурност у функционисању система радних односа показује можда и чињеница да су неке едукације са светских онлајн-платформи, које се баве будућношћу рада (радног права), односно утицаја 4.0 револуције на процес рада, прекинуле даље извођење овог програма и отворили форум о искуствима (радноправне) борбе против пандемије широм света. Наиме, при регулисању рада, односно радних односа на тржишту рада, поред свих постојећих сложености и изазова, мора бити узета у обзир и ова нова егзогена (спољна) варијабла – појава коју свет до сада није видео, односно чије се коначне негативне социјално-економске последице по тржиште рада тек наслућују. С друге стране, исто наговештава да организованој превенцији, ублажавању и сузбијању социјалних ризика, насталих негативним деловањем поменуте друштвено-негативне појаве, мора да се приступи можда и „неконвенционалним" методама.

ТРЖИШТЕ РАДА У ВРЕМЕ ВАНРЕДНОГ СТАЊА

Да би се један друштвени однос/процес регулисао било правном нормом било другим средствима регулисања друштвеног понашања, потребно је да се разумеју начин и механизам функционисања истог, како би циљеви (вредности) регулације тог односа могли да се остваре. Друштвени механизми могу бити објашњени разним друштвеним наукама, као што су социологија, социјална психологија, економија и сл. У том смислу негативно деловање овог вируса изазвало је социјално-економски шок на тржишту рада. Не само што су запослени били физички онемогућени да обављају свој посао, односно дошло је до ограничења слобо-

прва у нашој земљи која се бавила радом на даљину, *tele-work*, јесте проф. Љубинка Ковачевић, што је и послужило као основ његовог увођења у правни систем Законом о изменама и допунама Закона о раду из 2014. године). Прецизније речено, рад на даљину односи се на рад путем екрана, док би рад од куће обухватао друге послове ван просторија послодавца. С обзиром на то да одређени императивни елементи ових уговора постоје у Закону о раду, садашња искуства при оваквом начину рада (добре и лоше стране) треба да се прецизирају у правно обавезујућем акту, у делу у којем су уговорне стране аутономне при регулисању својих односа, при чему исте треба и детаљно уредити (нпр. посебним колективним уговором за поједине делатности, као у иностранству), са нарочитим акцентом на права запослених на приватност на раду (чије је исправно регулисање данас једно од компаративних предности друштава која су га регулисала, с обзиром на данашње претежно оруђе рада).

С обзиром на то да су готово све радне организације под негативним економским (и социјалним) утицајем пандемије у смислу смањења новчаних прихода, приликом мотивисања и награђивања (а можда и плаћања) запослених може се прибећи неким нематеријалним давањима, са правним основом у виду позитивне дискриминације за запослене који су због природе изложени већем оптерећењу на радном месту – што има своје економско објашњење у виду тзв. компензујућих разлика. Примера ради, то може бити: 1. другачија од законских, права запослених због губитка, у целости или делом, радне способности; 2. право деце ових запослених на приоритетно запошљавања код послодавца, при једнаким условима; 3. додатни дани годишњег одмора и плаћеног одсуства; 4. приоритети приликом стручног усавршавања и улагање како у тзв. општу тако и специфичну обуку; као и 5. специфична права по основу вишка запослених.

Колективни нематеријални подстицаји могу бити да, уколико организацијом процеса рада, технологије производње или појефтињењем других инпута дође до вишка запослених при надници од 40 сати, неће доћи до отпуштања, него до скраћења радне недеље са истим бројем запослених.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

У смислу психолошког негативног дејства на тржиште и друштво, концептуално-аналогијски пандемија би могла да се упореди са терористичким нападом на САД од 11. септембра 2001. године. Окружен тада најумнијим економистима света у Већу економиста, тадашњи амерички председник поручио је да грађани, односно предузећа треба да се понашају (у економском смислу) као да се ништа није догодило, што говори о томе колико су сигурност, извесност и поверење од значаја за економски живот.

Чини се ипак да је једна од изјава на пословно-друштвенима мрежама једног нашег представника научне заједнице врло упечатљива. Наиме, он је изјавио да време које проводимо у изолацији, наравно свако у складу са својим могућностима, при чему се мисли на све нивое образовања и школовања, треба да искористимо за унапређење своје експертизе јер ће нам то бити потребно за решавање свих изазова када све ово, боже здравље, прође. Због ограничености простора може се само рећи да је и пре ове ситуације регулисање тржишта рада било сложено, као и да овакве ситуације додатно утичу на изазове његовог регулисања, што намеће обавезу тражења адекватног методолошког приступа ради успостављања (научно заснованог) системског управљања социјалним ризицима (у смислу *Social risk managament*-а Светске банке), све у циљу резилијентности и резистентности друштва на исте (како спољне тако и унутрашње ризике), који би могли да се појаве, како би друштво коначно било победник.

Напослетку, при овом покушају стручног (научног) утемељења начина регулације тржишта рада у ванредном стању идеја водиља, између осталог, може да буде и инсерт из једног филма у ком капетан подморнице пре поринућа каже морнарима да су без њега ништа, али на уздахе морнара одговара да је и он без њих ништа.

Премештај службеника у органима јединица локалне самоуправе

Одредбама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе посебно је регулисан премештај службеника, о чему је у наставку наведено више детаља са аспекта примене у јединицама локалне самоуправе.

Мр Жељко Албанезе

Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС”, бр. 21/2016, 113/2017 и 95/2018 – даље: Закон) уређује права и дужности из радног односа запослених у органима аутономних покрајина и јединицама локалне самоуправе. Појам запослених, у смислу Закона, обухвата и службенике, а то су запослена лица која професионално обављају стручне послове из надлежности аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе или са њима повезане опште правне послове, информатичке, материјално-финансијске, рачуноводствене и административне послове. Службеник је запослено лице на извршилачком радном месту, као и на радном месту службеника на положају.

ОСНОВНА ЗАКОНСКА ОДРЕЂЕЊА У ВЕЗИ СА ПРЕМЕШТАЈЕМ СЛУЖБЕНИКА

Премештај службеника регулисан је у делу Закона који утврђује „попуњавање радних места.” Према одредбама чл. 81. и 82. Закона, извршилачко радно место попуњава се трајним премештајем, спровођењем интерног конкурса, преузимањем службеника или заснивањем радног односа након спроведеног јавног конкурса (положај се попуњава само постављењем, односно службеник на положају не може бити премештен). При попуњавању извршилачког радног места предност има премештај службеника, са напредовањем или без њега. Тек ако послодавац одлучи да радно место не попуни премештајем, спроводи се интерни конкурс (па ако он не успе, радно место може да се попуни преузимањем службеника, а ако и то не успе, обавезно се спроводи јавни конкурс).

Према томе, премештај представља први и најједноставнији начин попуњавања упражњеног радног места, који Закон уређује члановима 112–115, при чему Закон употребљава израз „премештај” када се ради о питању распоређивања на друге послове од оних које службеник сада обавља.

Према основном законском решењу из члана 112. Закона, због потребе рада службеник може да буде:

- трајно или
- привремено премештен

на друго одговарајуће радно место.

У вези са наведеним појмом „премештај” указујемо на два одређења:

1) премештај службеника **врши се због потреба рада**, и када је тако, за овај премештај службеника због потребе рада није потребна његова сагласност;

2) премештај службеника врши се на **одговарајуће радно место**.

Битно је истаћи да се **премештај** односи само на запослене у истом органу, организацији или служби, тако да по наведеним одредбама члана 82. став 1. Закона (при попуњавању извршилачког радног места пред-

решења о престанку радног односа, при чему жалба не одлаже извршење решења о премештају и решења којим се утврђује да је службеник нераспоређен.

Поред тога, у случају доношења новог, односно измене постојећег правилника, службеник може да буде премештен на радно место у непосредно вишем звању ако испуњава услове за напредовање из члана 133е Закона, а то су:

- ако му је најмање два пута узастопно одређена оцена „истиче се",
- ако постоји слободно радно место,
- ако службеник испуњава услове за рад на њему,
- ако му је два пута узастопно одређена оцена „истиче се" (иако не испуњава услове везане за радно искуство у струци) и
- ако му је у периоду од пет година узастопно најмање одређена оцена „добар".

Још два битна детаља регулише овај члан:

- у поступку припреме поменутог правилника послодавац прибавља мишљење репрезентативног синдиката;
- у случају доношења новог правилника или његове измене, а пре премештаја службеника на одговарајућа радна места, може да се спроведе претходна провера стручне оспособљености, знања и вештина.

Према томе, службеник може да буде распоређен у ниже звање у случају доношења новог правилника или промене истог, и то када радно место буде укинуто или број службеника смањен, а другог одговарајућег радног места нема, тако да се распоређује на ниже радно место које одговара његовој врсти и степену стручне спреме, односно степену образовања. За овај корак неопходна је сагласност тог службеника. Уколико службеник не да сагласност, престаје му радни однос закључно са даном коначности решења о престанку радног односа.

За све наведене случајеве у којима службеници остану нераспоређени услед промене у унутрашњој организацији својих органа или због преузимања од других органа **примењују се одредбе о положају нераспоређених службеника из члана 169. Закона**.

Према ставу 1. овог члана, док је нераспоређен, службеник има право на накнаду плате према закону којим се уређују плате у јединици локалне самоуправе, при чему тај закон ступа на снагу 1. јануара 2021. године. Истовремено, док је нераспоређен, службеник сва права из радног односа остварује код послодавца који је донео решење да је нераспоређен.

У односу на ово решење, одредбама у ст. 3–6. овог члана прецизирано је и следеће:

1) Службеник на положају који је нераспоређен у случајевима из чл. 54. и 55. Закона (протекло је време на које је постављен, поднео је писмену оставку, укинут му је положај) остварује право на накнаду плате у трајању од три месеца у висини коју је имао у време престанка рада на положају. Право на ову накнаду плате изузетно може да се продужи до три месеца уколико за то време службеник стиче право на пензију, а престаје пре истека рока од три месеца, заснивањем радног односа или стицањем права на пензију према прописима о пензијском и инвалидском осигурању. Уколико службеник на положају оствари право на пензију, има право на отпремнину због одласка у пензију према закону којим се уређују плате у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

2) Нераспоређеном службенику престаје радни однос протеком рока од два месеца, односно протеком рока из члана 54. ст. 2. и 3. Закона за службенике на положају (у трајању од три месеца, плус изузетно још до три месеца уколико за то време службеник стиче право на пензију) од дана када је решењем утврђено да је службеник нераспоређен. Службеник коме престане радни однос има право на отпремнину према закону којим се уређују плате у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Важно је и да се на крају напомене још један битан детаљ, а то је да Законом није прописана могућност премештаја намештеника при попуњавању радног места, већ само службеника, односно да не постоји могућност премештаја запосленог са намештеничког на радно место службеника.

Препорука Владе послодавцима у вези са периодом коришћења годишњег одмора

Закључак који садржи препоруку у вези са коришћењем годишњих одмора објављен је у „Службеном гласнику РС" бр. 52/2020 од 7. 4. 2020. године. Поводом доношења овог закључка на интернет страници Министарства за рад објављено је да је циљ да се на све начине омогући грађанима да сачувају своје послове и у току ванредног стања, при чему се истовремено мисли и на послодавце, којима такође у овој ситуацији није лако. Због тога се улаже труд да се на разне начине, посебно новим мерама, једнако помогне свим грађанима Србије, на првом месту њиховом здрављу и безбедности, али и могућности да остваре сва права која им припадају.

Редакција

На основу члана 43. став 3. Закона о Влади („Сл. гласник РС", бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), а у вези са Одлуком о проглашењу ванредног стања („Сл. гласник РС" бр. 29/20), на предлог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Влада је донела **Закључак 05 број 53-3041/2020** (даље: Закључак), којим препоручуј послодавцима на територији Републике Србије да **запосленима који имају обавезу редовног обављања радних задатака у условима ванредног стања** омогуће коришћење дела годишњег одмора за 2019. годину закључно са 31. децембром 2020. године.

Истим закључком утврђено је да је **запосленима којима је у условима ванредног стања омогућено обављање послова ван просторија послодавца (рад на даљину и рад од куће)** послодавац дужан да омогући коришћење дела годишњег одмора за 2019. годину у складу са законом, односно закључно са 30. јуном 2020. године.

Закључком се такође препоручује послодавцима који у условима ванредног стања нису у могућности да организују процес рада да при упућивању запослених на одсуство са рада, у складу са законом, предност дају коришћењу годишњих одмора запослених.

Дакле, овај закључак разликује три категорије запослених у зависности од периода када може да се користи годишњи одмор:

1. запослене који имају обавезу редовног обављања радних задатака у условима ванредног стања,

2. запослене којима је у условима ванредног стања омогућено обављање послова ван просторија послодавца (рад на даљину и рад од куће) и

3. запослене који одсуствују са рада уз накнаду зараде за време ванредног стања.

ГОДИШЊИ ОДМОР ИЗ 2019. ГОДИНЕ ЗАПОСЛЕНОГ КОЈИ ИМА ОБАВЕЗУ РЕДОВНОГ ОБАВЉАЊА РАДНИХ ЗАДАТАКА У УСЛОВИМА ВАНРЕДНОГ СТАЊА

Овде је реч о запосленима који имају обавезу редовног обављања радних задатака у условима ванредног стања, односно обављају рад у просторијама послодавца у току ванредног стања.

Сагласно одредби члана 73. Закона о раду („Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење) годишњи

Додатак од 10% на плате здравствених радника

Влада Републике Србије усвојила је Уредбу о додатку на основну плату запослених у здравственим установама и одређених запослених који обављају послове у области здравља, односно заштите здравља становништва Републике Србије, односно лечења и спречавања ширења епидемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2, која је објављена у „Службеном гласнику РС" број 48/2020 од 31. 3. 2020. године (даље: Уредба), а ступила је на снагу и примењује се од 1. 4. 2020. године.

Мр Жељко Албанезе

Уредба је донета имајући у виду чињеницу да здравствени радници подносе велики терет и одговорност у данима борбе Србије са вирусом корона. Конкретно, сагласно члану 1. Уредбе, **запослени у здравственим установама, запослени у војноздравственим установама, запослени на пословима здравствене заштите у установама социјалне заштите и лекари у заводима за извршење кривичних санкција остварују право на додатак на основну плату у висини 10% од основне плате** због спровођења мера и активности везаних за заштиту здравља становништва Републике Србије, односно лечења и спречавања ширења епидемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2.

Као што може да се види, Уредба се примењује на:

- запослене у здравственим установама,
- запослене у војноздравственим установама,
- запослене на пословима здравствене заштите у установама социјалне заштите и
- лекаре у заводима за извршење кривичних санкција.

Повећање плата здравствених радника овом уредбом извршено је увођењем посебног **додатка на основну плату**. Пошто се овај додатак примењује на основну плату здравственог радника, најпре треба дефинисати шта је основна плата у здравственој делатности која представља основицу за обрачун тог додатака на плату.

При одговору на ово питање најпре треба подсетити на то да се, сагласно одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама („Сл. гласник РС", бр. 34/2001… и 21/2016 – др. закон), **плате запослених** у јавним службама, па тиме и у здравственој делатности утврђују на основу основице за обрачун плата, коефицијента који се множи са основицом, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате. Сходно члану 2. став 3. овог закона, **основну плату** здравствених радника чини производ основице за обрачун плата и коефицијента вредности посла – радног места, увећан за корективни коефицијент по основу радног учинка (запосленима у здравственој делатности утврђује се по посебној методологији). Према томе, основицу за обрачун додатка од 10% здравственим радницима чини:

- сагласно члану 5. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама, основна плата увећана за радни учинак;
- то исто прописује и Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС" бр. 96/2019), који у члану 95. став 4.

Анекс Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе и обрачун плата запослених од плате за април 2020. године

Анекс је објављен у „Службеном гласнику РС" бр. 58/2020 од 20. 4. 2020, а ступио је на снагу 21. 4. 2020. године. Анекс се односи на регулисање накнаде плате за време привременог одсуства са рада због епидемије заразне болести COVID-19, због које је и проглашено ванредно стање.

Редакција

Анекс Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе (даље: Анекс) закључили су, на основу члана 149. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Сл. гласник РС", број 96/19), репрезентативни синдикати: Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Грански синдикат здравства и социјалне заштите „Независност" и Влада.

Чланом 1. Анекса додат је нови члан 101а Посебног колективног уговора. Овом допуном предвиђено је да запослени има право на накнаду плате у висини 100% просечне плате у претходних дванаест месеци пре месеца у којем је наступила привремена спреченост за рад, ако је спреченост за рад настала због:

- потврђене заразне болести COVID-19 или
- због мере изолације или самоизолације наложене у вези са том болешћу,

која је притом наступила као последица непосредног излагања ризику по основу обављања послова и радних задатака, односно службених дужности и контаката са лицима којима је потврђена болест COVID-19 или наложена мера изолације или самоизолације.

Ово право остварује запослени који је одсуствовао са рада почев од 1. марта 2020. године из наведеног разлога.

Накнада плате исплаћује се на следећи начин:

1) за првих 30 дана одсуства са рада исплата висине накнаде плате врши се из средстава послодавца;

2) почев од 31. дана одсуства са рада исплата висине накнаде плате врши се из средстава обавезног здравственог осигурања до законом прописане висине накнаде плате (члан 95. Закона о здравственом осигурању („Сл. гласник РС", бр. 25/2019)), а из средстава послодавца за преостали износ разлике до висине 100% просечне плате.

Одсуство са рада запослени доказују:

- решењем надлежног органа (санитарног инспектора, органа надлежног за контролу прелажења државне границе, царинског органа, изводом из евиденције Министарства унутрашњих послова и др.) или

Редни број	Опис	Износ
1.	Основна нето плата запосленог (за 136 часова рада)	39.509,06 динара
2.	Могући часови рада у месецу (сведени на 174 часа)	174 часа
3.	Часови одсуства због боловања	64 часа
4.	Часови одсуства због празника у априлу (Васкрс)	8 часова
5.	Часови проведени на раду (ред. бр. 2 - ред. бр. 3 - ред. бр. 4 + ред. бр. 6)	136 часова
6.	Часови редовног рада ноћу	24 часа
7.	Часови прековременог рада	34 часа
7.1.	Часови приправности за рад	16 часова
7.2.	Прековремени рад на празник	8 часова
7.3.	Рад у недељу прековремено	10 часова

Овај запослени је имао 136 часова на раду, за које му следује плата и увећање плате, као и 64 + 8 часова одсуства са посла, за шта добија накнаду плате.

Додаци на плату обрачунавају се по следећим стопама:

1) за часове прековременог рада на празник (110% + 26%) 136%
2) за часове рада у недељу прековремено (20% + 26%) 46%
3) за часове приправности за рад 10%
4) за часове ноћног рада 26%

Треба обратити пажњу на то да се додаци за COVID-19 и „минули рад" обрачунавају на укупну основну плату, а додаци за прековремени, ноћни и рад недељом и празником на часове који су остварени за то време.

У наставку је приказан обрачун плате и накнаде плате из примера.

Обрачун плате и накнаде плате за април 2020. године

Редни број	ОПИС	Часови
1.	Могући фонд часова рада у априлу 2020. године (сведено на 174 часа)	174
2.	Часови проведени на раду	136
3.	Часови одсуства због боловања и празника (64 часа + 8 часова)	72
	ОБРАЧУН ПЛАТЕ	**Износ**
4.	Основна плата за часове рада	39.509,06
5.	Минули рад (4% на ред. бр. 4)	1.580,36
6.	Додатак за болест COVID-19 (10% на ред. бр. 4)	3.950,91
7.	Основна плата по часу проведеном на раду (39.509,06 динара : 136 часова)	290,51
8.	Додатак за ноћни рад (ред. бр. 7 x 24 часа x 26%)	1.812,78
9.	Додатак за приправност (ред. бр. 7 x 16 часова x 10%)	464,82
10.	Додатак за прековремени рад у недељу (ред. бр. 7 x 10 часова) x (20% + 26%)	1.336,35
11.	Додатак за прековремени рад на празник (ред. бр. 7 x 8 ч.) x (110% + 26%)	3.160,75
12.	**Укупна нето плата за време проведено на раду** (ред. бр. 4 + ред. бр. 5 + ред. бр. 6 + ред. бр. 8 + ред. бр. 9 + ред. бр. 10 + ред. бр. 11)	**51.815,03**
	ОБРАЧУН НАКНАДЕ ПЛАТЕ	**Износ**
13.	Просечна нето плата у претходних дванаест месеци по часу рада	360,00
14.	Накнада нето плате за дане боловања (ред. бр. 13 x 64 часа) x 100%	23.040,00
15.	Накнада нето плате за дане празника (ред. бр. 13 x 8 часова)	2.880,00
16.	**Укупна нето накнада плате** (ред. бр. 14 + ред. бр. 15)	**25.920,00**
	ПЛАТА И НАКНАДА ПЛАТЕ	**Износ**
17.	**Укупна нето плата и накнада плате** (ред. бр. 12 + ред. бр. 16)	**77.735,03**
18.	**Укупно бруто плата и накнада плате** (77.735,03 - 1.630,00) : 0,701	**108.566,38**

Овде је накнада плате за боловање за првих тридесет дана обрачуната у висини 100% просечне плате запосленог у претходних дванаест месеци, како је регулисано Анексом Уговора.

Допуне Посебног колективног уговора за државне органе и Посебног колективног уговора за запослене у јединицама локалне самоуправе

Допуне посебних колективних уговора објављене су у „Службеном гласнику РС" бр. 55/2020 од 14. 4. 2020. године, када су и ступиле на снагу. Допуне се односе на регулисање накнаде плате за време привременог одсуства са рада због епидемије заразне болести COVID-19, због које је и проглашено ванредно стање.

Редакција

Посебан колективни уговор о допунама Посебног колективног уговора за државне органе

Посебан колективни уговор о допунама Посебног колективног уговора за државне органе (даље: Допуне) закључили су Влада и репрезентативни синдикати који су основани за територију Републике Србије – Синдикат управе Србије, Синдикат запослених у правосудним органима Републике Србије и Синдикат организација правосудних органа Србије, на основу члана 4. став 2. Закона о државним службеницима („Сл. гласник РС", бр. 79/05, 81/05 – исправка, 83/05 – исправка, 64/07, 67/07 – исправка, 116/08, 104/09, 99/14, 94/17 и 95/18), а у вези са чланом 242. и чланом 245. став 1. Закона о раду („Сл. гласник РС", бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење).

Чланом 1. Допуне извршена је допуна у члану 2. став 3. Посебног колективног уговора, тако да је сада предвиђено да изабрана, именована и постављена лица у државном органу која немају положај државног службеника или намештеника остварују право на накнаду плате због привременог одсуства са рада у вези са епидемијом заразне болести COVID-19 због које је проглашено ванредно стање, сходно одредбама Посебног колективног уговора.

Чланом 2. Допуне додат је нови поднаслов 2а, који гласи: „Накнада плате за време привременог одсуства са рада због епидемије заразне болести COVID-19 због које је проглашено ванредно стање", као и нови члан 33а.

Допуном је предвиђено да **запослени има право на накнаду плате у висини 100% основне плате за месец у коме је привремено одсуствовао са рада**:

- због потврђене заразне болести COVID-19 или
- због мере изолације или самоизолације наложене у вези са том болешћу,

која је притом наступила као последица непосредног излагања ризику по основу обављања послова и радних задатака, односно службених дужности и контаката са лицима којима је потврђена болест COVID-19 или наложена мера изолације или самоизолације.

Пример:

Запослени у органима локалне самоуправе

– основни коефицијент посла 12,00
– додатак за сложеност и одговорност 11,50

Укупан коефицијент посла (12,00 + 11,50) **23,50**
– основица за обрачун плате нето за 2020. год. .2.764,88 дин.
– основна нето плата (23,50 x 2.764,88).....64.974,68 дин.

Овај запослени је у месецу марту (иста сатница је и у априлу) имао следећу структуру часова рада:

Ред. бр.	Опис	Износ
1.	Основна нето плата запосленог	64.974,68 дин.
2.	Могући часови рада у месецу	176 часа
3.	Часови одсуства због боловања по члану 43а ПКУ-а	80 часова
4.	Часови проведени на раду (176 - 80)	96 часова

У наставку је дат обрачун плате и накнаде плате из примера и припадајућих пореских обавеза.

Циљ оваквог обрачуна, односно допуне ПКУ-а у члану 43а јесте да запослени који се налази на боловању узрокованом епидемијом заразне болести COVID-19 оствари накнаду плате за време тог одсуства као да је на раду. То ће остварити како за првих 30 дана боловања, које плаћа послодавац, тако и за боловање од 31. дана, и то на терет обавезног здравственог осигурања, које ће му послодавац доплатити до пуне основне плате.

Обрачун плате и накнаде плате за март 2020. године

Ред. бр.	ОПИС	Часови
1.	Могући фонд часова рада у марту 2020. год.	176
2.	Часови проведени на раду	96
3.	Часови одсуства због боловања	80
	ОБРАЧУН ПЛАТЕ	**Износ**
4.	Основна плата за цео месец	64.974,68
5.	Основна плата по радном часу (64.974,68 дин. : 176 ч.)	369,17
6.	Основна плата за време проведено на раду (369,17 дин. x 96 ч.)	35.440,73
7.	Минули рад (4% на ред. бр. 6)	1.417,63
8.	**Укупна нето плата за време проведено на раду** (ред. бр. 6 + ред. бр. 7)	36.858,36
	ОБРАЧУН НАКНАДЕ ПЛАТЕ	**Износ**
9.	Просечна нето плата у текућем месецу по часу	369,17
10.	Накнада нето плате за дане боловања (369,17 дин. x 80 ч.)	29.533,60
	Плата и накнада плате	
11.	**Укупна нето плата и накнада плате** (ред. бр. 8 + ред. бр. 10)	66.391,96
12.	**Укупно бруто примање** (66.391,96 - 1.630) : 0,701	92.385,11

Новија пракса Врховног касационог суда која се односи на отказ уговора о раду

Значај упозорења послодавца на постојање разлога за отказ уговора о раду, ко може да потпише овај акт, а ко решење о отказу уговора о раду, као и који су то разлози за отказ, наведено је у наставку у примерима из судске праксе.

НИЈЕ НЕЗАКОНИТО РЕШЕЊЕ О ОТКАЗУ УГОВОРА О РАДУ ЗАТО ШТО ЈЕ УПОЗОРЕЊЕ О ПОСТОЈАЊУ РАЗЛОГА ЗА ОТКАЗ УГОВОРА О РАДУ ПОТПИСАО ЗАМЕНИК ДИРЕКТОРА БЕЗ ПИСМЕНОГ ОВЛАШЋЕЊА ДИРЕКТОРА

Из образложења:

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови закључили су да решење о отказу уговора о раду није законито зато што упозорење на разлоге за отказ уговора о раду од 30. 12. 2010. године није потписао директор туженог већ његов заменик без писменог овлашћења директора.

Основано се у ревизији наводи да су нижестепени судови погрешно применили материјално право. Врховни касациони суд оцењује да се одредба члана 192. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13) не односи на упозорење (члан 180. ставови 1. и 2) јер упозорење није акт којим се одлучује о правима и обавезама и одговорностима запослених, већ је то решење о отказу уговора о раду, које је потписао директор.

Пошавши од погрешне примене материјалног права да је решење о отказу уговора о раду незаконито јер је упозорење потписао заменик директора без писменог овлашћења директора, нижестепени судови нису се бавили оценом законитости решења о отказу уговора о раду са аспекта да ли је тужилац одговоран за повреде радне обавезе и дисциплине које су му стављене на терет, због чега је чињенично стање остало неутврђено, што су пропусти које ће отклонити у наставку поступка.

(Решење Врховног касационог суда Рев2. 2337/18 од 8. 5. 2019)

ПОСЛОДАВАЦ МОЖЕ ДА ОТКАЖЕ УГОВОР О РАДУ ЗАПОСЛЕНОМ АКО ЗАПОСЛЕНИ СВОЈОМ КРИВИЦОМ УЧИНИ ПОВРЕДУ РАДНЕ ОБАВЕЗЕ У ВИДУ ОБАВЉАЊА ПРИВАТНИХ ПОСЛОВА ЗА ВРЕМЕ РАДА

Из образложења:

Одредбом члана 179. став 1. тачке 2) и 3) Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005… 32/2013) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то: ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду, не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Одредбом члана 99. став 2. тачка 4) Посебног колективног уговора предвиђено је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе у виду обављања приватних послова за време рада. Такође, чланом 100. став 2. тачка 22) истог акта предвиђено је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом ако не поштује радну дисциплину, односно ако је његово понашање такво да

стављају на терет, па је из тог разлога одбио тужбени захтев тужиоца.

Другостепени суд је оценио да је правилно првостепени суд утврдио да је тужилац одговоран за повреде радне обавезе и непоштовање радне дисциплине. Међутим, сматрао је да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужиоца зато што решење о отказу уговора о раду није потписао генерални директор. Наиме, решење о отказу уговора о раду потписао је заменик генералног директора Ж. Ж. Супротно оцени првостепеног суда, који је оценио да је заменик генералног директора имао овлашћење на основу члана 23. став 2. Статута туженог да у одсутности генералног директора предузећа потпише решење о отказу уговора о раду, другостепени суд је сматрао да заменик генералног директора није био овлашћено лице да донесе такво решење. Навео је да из одредбе члана 192. став 1. тачка 1) Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/05… 54/09), који се у конкретном случају примењује, произлази да о правима, обавезама и одговорностима из радног односа одлучује директор, а други запослени само ако га директор на то овласти у писаној форми. Како тужени у току поступка није доказао да је заменику генералног директора Ж. Ж. генерални директор дао писано овлашћење да донесе оспорено решење, то је решење о отказу уговора о раду незаконито, па га је поништио и обавезао туженог да тужиоца врати на рад.

Ревидент основано, као што је то чинио и у току првостепеног поступка, у ревизији указује на то да је оспорено решење о отказу уговора о раду потписало овлашћено лице, указујући на члан 23. став 2. Статута туженог, којим је прописано да предузеће заступа и представља генерални директор. У случају одсутности генералног директора, предузеће заступа и представља заменик генералног директора, са свим правима и дужностима генералног директора. Генерални директор предузећа своје овлашћења за заступање и представљање може да пренесе на друге раднике предузећа у складу са законом и статутом.

По оцени Врховног касационог суда, апелациони суд је погрешно применио материјално право када је оценио да заменик генералног директора на основу члана 23. став 2. Статута туженог није имао овлашћење да потпише решење о отказу уговора о раду тужиоца.

Имајући у виду да је решење о отказу уговора о раду потписало лице које је било на то овлашћено на основу члану 23. став 2. Статута туженог, нема повреде члана 192. Закона о раду. Како су нижестепени судови утврдили да је тужилац одговоран за повреде радне обавезе и непоштовање радне дисциплине које су му побијаним решењем о отказу уговора о раду стављене на терет, као и да је процедура отказа спроведена у складу са одредбама Закона о раду, Врховни касациони суд је оценио да је решење о отказу донето на основу члана 179. став 1. тачке 2) и 3) Закона о раду, па да зато тужбени захтев тужиоца није основан.

(Пресуда Врховног касационог суда Рев2. 1788/18 од 8. 5. 2019)

Електронски часопис ***ПОСЛОВНИ САВЕТНИК***

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК налази се на интернет страници **www.poslovnisavetnik.net** и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају. Тренутно је у архиви на располагању око 650 чланака.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Извршење и измене уговора у складу са новим Законом о јавним набавкама

Настављен је коментар одредби новог Закона о јавним набавкама, с тим што је у овом броју акценат стављен на правила за извршење и измену уговора о јавној набавци, при чему је детаљно анализирано шест основа за измену уговора о јавној набавци, као и основе за раскид наведеног уговора.

Милош Јовић,
експерт за јавне набавке

ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ИЗВРШЕЊЕ УГОВОРА

Уговор о јавној набавци извршава се у складу са условима који су одређени у документацији о набавци, као и у складу са изабраном понудом. Директиве ЕУ и упоредна законодавства обавезују наручиоца да у документацији о набавци одреде услове за извршење уговора. У претходном закону, а треба очекивати и наставак исте праксе у новом закону, сви потенцијални понуђачи већ у конкурсној документацији имају прилике да се упознају са садржајем будућег уговора о јавној набавци путем модела уговора. На тај начин јача се правна сигурност свих актера у јавним набавкама, јер понуђачи не само да немају неизвесност по питању свих будућих права и обавеза већ могу и да утичу на измену уговорних одредаба са којима нису сагласни путем захтева за измену конкурсне документације. Дакле, ово се односи не само на услове за извршење уговора у ужем смислу те речи, као што су рокови извршења обавеза, гарантни рокови, обавезе приликом транспорта и испоруке, уговорно и постуговорно одржавање и сл., већ и на све остале уговорне одредбе (примопредаја робе, услуга или радова/објеката, услови наплате средстава обезбеђења, основи за једнострани раскид уговора и др.).

Други део садржаја уговора представљају подаци из понуде понуђача, односно све оно што није унапред дефинисано моделом уговора, а зависи од конкретне понуде изабраног понуђача, што је по правилу цена, а у зависности од предмета набавке и одлуке наручиоца – и рок испоруке (извршења, извођења), гарантни рок, квалитативне карактеристике производа, стратегија извршења услуге и др.

Не само у смислу закључења већ и када је реч о извршењу уговора, наручилац је дужан да контролише да се све одвија у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Осим адекватног надзора над извршењем уговора у техничком, финансијском, правном и другом погледу, то значи и да не смеју да се врше битне измене уговора о јавној набавци. Измена уговора је битна ако за последицу има измену карактера уговора у материјалном смислу у односу на уговор који је првобитно закључен. Та измена карактера уговора огледа се у значајној измени природе закљученог уговора, која увек постоји у случају испуњења било ког од четири услова који су прописани Законом.

Најпре, **измена уговора није дозвољена уколико се изменом уводе услови који би, да су били део првобитног поступка јавне набавке, омогућавали укључивање других кандидата у односу на оне који су првобитно изабрани или прихватање друге понуде у односу на првобитно прихваћену, или би омогућавали већу конкуренцију у поступку јавне набавке који је претходио закључењу уговора**. Примера ради, уколико је наручилац

уговор у поступку јавне набавке ради доказивања испуњења критеријума за квалитативни избор привредног субјекта користио капацитете подизвођача којег сада мења, и нови подизвођач мораће да испуњава исте те услове. У супротном наручилац ће одбити закључење анекса уговора.

Други случај је увођење једног или више нових подизвођача чији укупни удео не сме да буде већи од 30% вредности уговора о јавној набавци без пореза на додату вредност, без обзира на околност да ли је првобитно део уговора о јавној набавци поверен подизвођачу. Дакле, у овој ситуацији понуда (а касније и уговор) укључивала је, али и није морала да укључи поверавање дела посла подизвођачу да би уговарач могао да се обрати наручиоцу захтевом за увођење новог подизвођача или више њих. Међутим, за сваког подизвођача којег уводи у посао (уговор) привредни субјект мораће да достави доказе да не постоји основ за искључење.

Коначно, привредни субјект (уговарач) моћи ће наручиоцу да се обрати захтевом за преузимање извршења дела уговора о јавној набавци који је првобитно поверио подизвођачу. Наручилац ће такав захтев да уважи, али ће привредни субјект са којим је закључен уговор, у случају да је ради доказивања испуњења критеријума за квалитативни избор привредног субјекта користио капацитете подизвођача (од којег преузима извршење дела уговора), морати да докаже да самостално поседује те капацитете. У супротном измена уговора не би била основана.

РАСКИД УГОВОРА

По први пут Закон прописује одредбе у вези са раскидом уговора о јавној набавци и то једностраним раскидом од стране наручиоца. Свакако да су услови за раскид уговора превасходно прописани самим уговором, а основ за раскид може да буде утемељен како у одредбама Закона о облигационим односима тако и у другим позитивним прописима. С друге стране, Законом су утврђене три ситуације када ће наручилац, имајући у виду одређене Законом дефинисане претпоставке, бити у обавези да раскине уговор о јавној набавци.

Прва обавеза раскида уговора настаје уколико наступе околности које би за последицу имале битну измену уговора, што би захтевало спровођење новог поступка јавне набавке. Реч је у ствари о одредби аналогној оној која прописује да наручилац може да измени уговор о јавној набавци само уколико измене нису битне, што последично доводи до тога да, уколико би битне промене уговорених односа биле неминовне, наручилац и привредни субјект не би могли да приступе анексу уговора, већ би наручилац такав уговор морао да раскине.

Друга обавеза раскида уговора настаје уколико наручилац дође до сазнања да је привредни субјект са којим је закључен уговор о јавној набавци морао да буде искључен из поступка јавне набавке у којем му је додељен уговор, с обзиром на то да је у том моменту постојао основ за његово искључење и да је због тога требало да буде искључен. Ова одредба штити интегритет поступка и система јавних набавки уопште, санкционишући сваког понуђача који је свесно обмануо наручиоца тако што у изјави о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта не би навео да постоји одређени основ искључења (било обавезни било необавезни, без обзира на то да ли се исти накнадно доказивао достављањем одређене документације, чињеницом уписа у Регистар понуђача или је доказ непостојања основа „остао на нивоу изјаве" (сукоб интереса, поштовање прописа из области заштите животне средине, радног и социјалног права и др.)).

Трећи основ за раскид уговора постоји у ситуацији када уговор није ни требало да се додели, узимајући у обзир озбиљну повреду обавеза из Уговора о функционисању Европске уније и релевантних прописа ЕУ (Директиве 2014/24/ЕУ и 2014/25/ЕУ), која је утврђена пресудом Суда правде Европске уније. Како Република Србија није чланица ЕУ, тако њу у конкретном случају не могу да обавезују одлуке наведеног суда, који одлучује у предметима у којима учествују државе чланице ЕУ и привредни субјекти из тих држава, па ће предметни основ за раскид уговора почети да се примењује од дана приступања Републике Србије ЕУ.

Станарско право на становима у приватној својини

Док се први део ове серије текстова о стамбеном односно станарском праву бавио правом чланова домаћинства носилаца станарског права да наставе са коришћењем стана након откупа и преласка стана у режим приватне својине, као и правом унука и пасторака да наставе са коришћењем стана у друштвеној или државној својини након смрти ранијег носиоца станарског права, односно закупца на неодређено време, предмет другог дела анализе је право чланова породичног домаћинства и чланова породица носилаца станарског права да наставе да користе стан у приватној својини после 29. 7. 1973. године, кроз анализу и преглед судске праксе. Као што ће се видети, у вези са овим питањем постоји различита судска пракса, и то како у погледу процене одлучних чињеница тако и у погледу временског важења закона који се баве стамбеним односима, а примењују се на конкретан случај.

Драгана Марчетић,
судија Вишег суда у Београду
Весна Филиповић,
судија Апелационог суда у Београду

Од дана ступања на снагу **Закона о стамбеним односима из 1973. године** („Сл. гласник СРС”, бр. 29/73 и 30/80 – ступио на снагу 29. 7. 1973. године) станарско право, односно право трајног коришћења стана могло је да буде стечено само на стану у друштвеној, касније државној својини. Носилац станарског права на стану у својини грађана који је то право стекао до 29. 7. 1973. године, што је дан ступања на снагу наведеног закона, имао је сва права и обавезе као и други носиоци станарског права на становима у друштвеној својини. **Дакле, наведеним законом престала је могућност заснивања станарског права, односно стицање права коришћења на стану у приватној својини после 29. 7. 1973. године.**

Самим тим, одредбом чл. 2. Закона о стамбеним односима („Сл. гласник СРС” бр. 29/73) уведено је правно правило у домаћем законодавству да станарско право после 29. 7. 1973. године (када је поменути закон ступио на снагу) убудуће може да се стекне само на стану у друштвеној својини, а не и на стану у приватној својини.

Овај закон је за убудуће у члану 2. установио разлику између станарског права, које је право коришћења стана *у друштвеној својини,* и права на коришћење стана *у својини грађана* по основу уговора о закупу. У члану 80. став 1. исти закон заштитио је лица која су до дана ступања на снагу поменутог закона стекла станарско право на стану у својини грађана тако што им је признао сва права која иначе признаје носиоцима станарског права на стану у друштвеној својини. Касније донети **Закон о стамбеним односима** – пречишћен текст („Сл. гласник СРС” број 8/81) у члану 85. став 1. предвиђа да носилац станарског права који је то право стекао на стану у својини грађана до 29. 7. 1973. године, што је дан ступања на снагу Закона о стамбеним односима („Сл. гласник СРС” број 29/73), има сва права као и носилац станарског права на стану у друштвеној својини, али уколико тим законом није другачије одређено. Једно од Законом признатих права садржано је у члану 18. став 1, по коме, када умре носилац станарског права, а у стану није остао брачни друг као носилац станарског права, чланови породичног домаћинства могу споразумно да

те (становање, право својине на непокретности), указује на потребу уједначавања судске праксе у овој материји, како ради правне сигурности тако и због права на једнак приступ правди грађана. Управо из наведених разлога наставак овог рада бавиће се односом између права на дом и права на мирно уживање имовине применом Европске конвенције о заштити људских права када је стамбена област у питању, као и правом трајног закупа након доношења одлука којима је утврђена ништавост аката и уговора о коришћењу и откупу стана у друштвеној односно државној својини.

Делимично лишење родитељског права – прописи и судска пракса

Судска одлука о делимичном лишењу родитељског права може да лиши родитеља једног или више права и дужности из садржине родитељског права, осим дужности да издржава дете, при чему је сам поступак одлучивања по тужбеном захтеву за делимично лишење родитељског права веома сложен процес, који захтева велику умешност и знање свих учесника.

Весна Мартиновић,
судија Основног суда у Сомбору

Лишење родитељског права представља једну од најтежих санкција како за родитеља тако и за дете. Изрицање такве одлуке увек је изазов и за суд, првенствено гледајући интерес детета. Доношење одлуке о лишењу родитељског права, које може да буде потпуно или делимично, представља свеобухватан, систематизован и веома тежак задатак који захтева посвећеност и проницљивост свих учесника у поступку. **Одлука о делимичном лишењу родитељског права подлеже промени, али свакако је није лако донети, поготово када се не ради о класичним примерима који су предвиђени Породичним законом, већ је реч о граничним случајевима у којима се првенствено гледа интерес детета.** Неминовно је да се онај родитеља који је делимично лишен родитељског права осећа дискриминисано јер због разних околности није у могућности да схвати значај тако донете одлуке, која се доноси у интересу детета, а не ради процене који је родитељ успешнији у вршењу родитељског права. Као последица доношења одлуке о делимичном лишењу родитељског права јављају се промене у начину комуникације између родитеља и детета, као и у односу родитеља који је делимично лишен родитељског права са државним институцијама.

Делимично лишење родитељског права звучи грубо, али оно је неопходно у појединим случајевима ради заштите најбољег интереса детета. Лишење родитељског права, како потпуно тако и делимично, представља тешку породичноправну санкцију за родитеља чији поступци до те мере угрожавају интересе детета да је угрожен физички, морални и интелектуални развој детета, или грубо занемарује родитељске дужности тако што уопште не брине о детету нити подмирује његове основне потребе.

с одговарајућим законом и процедурама, да је такво раздвајање неопходно и у најбољем интересу детета. Оне такође поштују право детета које је одвојено од једног или оба родитеља да одржава личне односе и непосредне контакте са оба родитеља на насталој основи, осим ако је то у супротности са најбољим интересима детета.

Имајући све претходно у виду, рокови у којима орган старатељства и судови поступају, у складу са чланом 204. Породичног закона, који генерално прописује хитност у поступању суда у породичним стварима, да је поступак у вези са породичним односима хитан ако се односи на дете или родитеља који врши родитељско право, да ће поступак суд по правилу спровести на највише два рочишта, да се прво рочиште заказује тако да се одржи у року од петнаест дана од дана када су тужба или предлог примљени у суду и да је другостепени суд дужан да донесе одлуку у року од тридесет дана од дана када му је достављена жалба, нису у сагласности са реално потребним временом да се донесе правилна одлука, што је супротно члану 270. Закона, којим је прописано да пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

ЗАКЉУЧАК

Одлучивање по тужбеном захтеву за делимично лишење родитељског права веома је сложен процес, који захтева велику умешност и знање свих учесника, превасходно државних органа. Поступак лишења није подложан кратким роковима који су одређени законом управо због своје сложености и животних последица које производе судске одлуке.

Није спорно да је могуће и враћање родитељског права када престану разлози због којих је родитељ био потпуно или делимично лишен, али то такође захтева дуготрајан судски поступак и поновно утврђивање чињеница, што није циљ и сврха суда. Дакле, **препорука је да се појача рад у породичним саветовалиштима и да се родитељима дају правовремена обавештења о току поступка, као и о могућностима споразума, јер циљ свих државних органа и јесте да се омогући најбољи интерес детета, како је то и законом прописано.**

Календар важења правних аката

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

- **Посебан колективни уговор за запослене у установама предшколског васпитања и образовања чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе** („Сл. гласник РС”, бр. 43/2017)

– примењује се до 13. 5. 2020. године.

- **Закон о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма** („Сл. гласник РС”, бр. 91/2019)

– одредба члана 56. овог закона примењују се од 1. јуна 2020. године.

- **Усклађене динарске износе акциза из члана 9. став 1. тачка 1), тачка 2) алинеја трећа, тачка 3) алинеја четврта, тачка 4), тачка 5) алинеја четврта, тачка 6) и тачка 7) алинеја трећа, члана 9. став 5. тачка 1) подтачка (1) алинеја трећа, подтачка (4) алинеја прва, подт. (5) и (6), тачка 2), тачка 3) подтачка (1) алинеја трећа, подтачка (2) алинеја прва, подтачка (3), т. 4), 5) и 6), члана 12а, чл. 14. и 14а и члана 40г Закона о акцизама годишњим индексом потрошачких цена у 2019. години** („Сл. гласник РС”, бр. 5/2020 и 7/2020 – исправка)

– усклађени динарски износи из т. 1) и 3) примењују се од 1. јуна 2020. године.

- **Одлука о изменама и допунама Одлуке о извештавању банака** („Сл. гласник РС”, бр. 27/2020)

– примењује се од 1. 6. 2020. године, осим тачке 3) ове одлуке, која се примењује од 30. 9. 2020. године.

Уговор о трговинском заступању

Карактеристике овог уговора размотрене су у овом тексту како са аспекта Закона о облигационим односима тако и са аспекта судске праксе, као и праксе у привреди.

Владимир Саичић,
дипл. правник

ПОЈАМ

Закон о облигационим односима Републике Србије уређује уговор о трговинском заступању, којим се **заступник обавезује да се стално стара да трећа лица закључују уговоре са његовим налогодавцем, али и да у том смислу посредује између њих и налогодавца, као и да по добијеном овлашћењу закључује уговоре са трећим лицима у име и за рачун налогодавца, а овај се обавезује да му за сваки закључени уговор исплати одређену накнаду (провизију)**. Из саме дефиниције произлази да сам уговор о трговинском заступању закључују две стране: налогодавац и заступник, као и да трећа лица улазе у уговорни однос одређене природе са налогодавцем преко заступника. Дакле, **уговор о трговинском заступању обавезује само налогодавца и заступника, а за трећа лица релевантан је само у том смислу да из њега произлазе овлашћења која је налогодавац пренео на заступника, која могу да се спроводе и у односу према трећим лицима**. Осим тога, из дефиниције произлази и да је овај уговор према дужини трајања престације – уговор трајног карактера, јер су обавезе заступника и налогодавца трајне и не исцрпљују се једним испуњењем. Заступник је у обавези да се стално стара и посредује при закључењу уговора, као и да стално тражи потенцијалне сауговараче за свог налогодавца, а овај је дужан да заступнику по сваком закљученом уговору исплаћује накнаду. Такође, у погледу овог уговора није битно при каквим пословима заступник посредује или које уговоре у име налогодавца закључује са трећим лицима, осим уколико (приликом закључивања уговора) нису у питању уговори закључени с обзиром на лична својства уговорника (тзв. уговори *intuitu personae*). Овлашћења трговинског заступника могу да се састоје само у посредовању, али налогодавац може да му их прошири тако што га овлашћује да са трећим лицима закључује уговоре. Оно што се у законској дефиницији не наводи, али произлази из других одредби Закона јесте да заступнику право на накнаду не припада самим закључењем уговора већ његовим извршењем (и кад уговор остане неизвршен, ако је до тога дошло због узрока који је на страни налогодавца), осим уколико самим уговором није друкчије одређено.

Налогодавац на истом подручју за исту врсту послова може да има више заступника, док један заступник без пристанка налогодавца не може да преузме обавезу да на истом подручју и за исту врсту послова ради за другог налогодавца. Дакле, сам закон у погледу избора сауговарача не ставља налогодавца и заступника у исти положај – налогодавац може да има више заступника, док је у обрнутом случају заступник ограничен. Наведено ограничење је логично и произлази из саме природе уговора, јер не може да се очекује да заступник крајње савесно и поштено ради за два и више налогодаваца који се међусобно налазе у конкурентским односима. Закон је ово ограничење за заступника формулисао тако да му забрањује да има више налогодаваца на истом подручју и за исту врсту послова. Ова два услова су кумулативно постављена, а да би забрана важила, потребно је да у конкретном случају оба услова буду испуњена, што значи да није довољно

Ако је изјава о раскидању учињена без озбиљних узрока, она се сматра отказом са редовним отказним роком. То значи да се изјава о раскидању учињена без озбиљних узрока сматра раскидањем уз поштовање отказног рока од месец дана пре краја календарског тромесечја или два месеца пре краја календарског тромесечја за уговоре чије је трајање три или више година. При оваквом стању ствари, по мишљењу аутора овог текста, уколико је до краја тромесечја остало мање од месец дана, односно мање од два месеца уколико се ради о уговорима са трогодишњим трајањем, уговор не може да се откаже закључно са тим календарским тромесечјем, већ тек истеком следећег. Дакле, крај тромесечја и отказни рок од месец дана или два месеца представљају кумулативно постављене рокове – оба морају да се наврше да би уговор био раскинут.

Заступник који је услед неоснованог отказа прекинуо своју делатност има право на накнаду штете због изгубљене провизије, а ако је неосновано отказао уговор, право на накнаду штете припада налогодавцу.

Неосновани отказ даје право другој страни да раскине уговор без отказног рока, што значи да, уколико једна страна раскине уговор без основа, она мора да поштује отказни рок, при чему њен раскид даје право другој страни да сада сама раскине уговор, и то без отказног рока. Дакле, страна која иницијално раскида уговор мора да поштује отказни рок, док друга страна овај отказни рок може да скрати раскидом уговора који је иницирао неоснованим раскидом прве стране.

Кад је уговор о трговинском заступању закључен за одређено време, он престаје самим истеком одређеног времена. Ако се такав уговор прећутно продужи, сматра се надаље уговором закљученим на неодређено време.

Померен рок за одржавање редовне седнице скупштине привредног друштва у 2020. години

Нови рок за одржавање редовне седнице скупштине друштва износи деведесет дана од дана престанка ванредног стања.

Редакција

Уредба о померању рокова за одржавање редовне седнице скупштине привредног друштва и достављање годишњих и консолидованих финансијских извештаја привредних друштава, задруга, других правних лица и предузетника, као и рокова за подношење пријава за порез на добит и пореза на приход од самосталне делатности, важења лиценци овлашћених ревизора и лиценци за вршење процене вредности непокретности које истичу за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 објављена је у „Службеном гласнику РС" бр. 57/2020 од 16. 4. 2020. године, када је и ступила на снагу. Њом се утврђује померање рокова за време ванредног стања, и то рокова за:

- одржавање редовне седнице скупштине привредног друштва,
- достављање годишњих и консолидованих финансијских извештаја привредних друштава, задруга, других правних лица и предузетника за 2019. годину,
- подношење пријава за порез на добит правних лица и пореза на приход од самосталне делатности, као и

- важење лиценци овлашћених ревизора и лиценци за вршење процене вредности непокретности.

Чланом 2. ове уредбе помера се рок за одржавање редовне седнице скупштине друштва из члана 364. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18, 95/18 и 91/19 – даље: Закон), и то на рок од деведесет дана од дана престанка ванредног стања.

Рок из члана 364. Закона односи се на сазивање редовне седнице акционарског друштва, али и на одржавање редовне седнице скупштине друштва с ограниченом одговорношћу, на шта упућује члан 201. Закона: „На одржавање редовне седнице скупштине примењују се одредбе члана 364. овог закона које уређују одржавање редовне седнице скупштине акционарског друштва.”

Закон у члану 364. прописује да се редовна седница скупштине одржава једном годишње, најкасније у року од шест месеци од завршетка пословне године, а у члану 365. да редовну седницу скупштине сазива одбор директора, односно надзорни одбор ако је управљање друштвом дводомно, при чему се позив на седницу упућује најкасније тридесет дана пре дана одржавања седнице.

Сагласно наведеном, позив за редовну седницу у 2020. години упућује се члановима друштва и акционарима најкасније шездесет дана од дана престанка ванредног стања.

Одбор директора, односно извршни одбор у обавези је да за седницу скупштине акционарима стави на располагање документе и информације наведене у члану 367. Закона.

Чланом 3. ове уредбе прописано је да се рок за предају годишњих извештаја, односно годишњих финансијских извештаја, са извештајем ревизора, свих обвезника **чије је извештавање уређено Законом о тржишту капитала**, односно **Законом о инвестиционим фондовима или Законом о отвореним инвестиционим фондовима са јавном понудом**, помера на рок од шездесет дана од дана престанка ванредног стања.

У складу са чланом 4. Уредбе, рокови из (старог) Закона о рачуноводству померају се на следећи начин:

- рок за достављање редовних годишњих финансијских извештаја помера се на рок од 90 дана од дана престанка ванредног стања;
- рок за достављање консолидованих финансијских извештаја помера се на рок од 120 дана од дана престанка ванредног стања;
- рок за достављање ванредних финансијских извештаја помера се на рок од 30 дана од дана престанка ванредног стања, под условом да рок за достављање ванредних финансијских извештаја истиче за време ванредног стања.

Рок из става 1. тачка 1) овог члана сходно се примењује на правна лица која имају пословну годину различиту од календарске, под условом да рок за достављање финансијских извештаја тих правних лица истиче за време ванредног стања.

Рокови за подношење пореске пријаве за порез на добит правних лица померају се на следећи начин:

- обвезници пореза на добит правних лица којима је порески период једнак календарској години – у року од 90 дана од дана престанка ванредног стања;
- обвезници пореза на добит правних лица којима је порески период различит од календарске године – у року за предају годишњег финансијског извештаја.

Иако је Уредбом померен и рок за подношење пријаве за порез на приходе од самосталне делатности (на рок од 90 дана од дана престанка ванредног стања), рок за подношење наведене пријаве истекао је дан пре доношења Уредбе, односно 15. априла 2020. године. У том делу Уредба је свакако донета са закашњењем.

У складу са чланом 5. поменуте уредбе рокови из члана 7. Закона о ревизији, који истичу за време ванредног стања, сматраће се истеклим по истеку тридесет дана од дана престанка ванредног стања.

До дана истека рока од тридесет дана од дана престанка ванредног стања из става 1. овог члана све издате лиценце за обављање ревизије настављају да важе.

Чланом 6. Уредбе прописано је још да се рокови из члана 11. Закона о проценитељима вредности непокретности, који истичу за време ванредног стања и тридесет дана од дана престанка ванредног стања, сматрају истеклим по истеку шездесет дана од дана престанка ванредног стања.

Заштита података о личности за време трајања пандемије COVID-19

Мере одступања од људских и мањинских права које су уведене за време ванредног стања не односе се на право на заштиту података о личности, тако да, сходно томе, руковаоци и обрађивачи и у периоду ванредног стања имају обавезу да своје активности обављају у складу са Законом о заштити података о личности и другим прописима којима је уређена поменута материја, при чему нарочито треба истаћи да су подаци о здравственом стању посебни подаци о личности, па могу да се обрађују искључиво у складу са чланом 17. овог закона.

У погледу заштите података о личности које обрађују руковаоци и обрађивачи огласио се и Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (даље: Повереник), који је на својој интернет страници навео:

„У периоду од увођења ванредног стања у Републици Србији Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности пажљиво прати стање у области заштите података о личности у нашој земљи, као и поступање органа и тела ЕУ и надлежних надзорних органа појединих држава, са пуном свешћу о изазовима које пандемија коронавируса проузрокује у свим областима друштвеног живота, па и у области заштите података о личности.

Мере које државе морају да предузимају у овим околностима нужно се одражавају и на остваривање људских права. У том смислу, у нашој земљи привремено је ограничено остваривање права на слободу кретања и слободу окупљања.

Право на заштиту података о личности, међутим, није обухваћено поменутим ограничењима, па сходно томе руковаоци и обрађивачи и у периоду ванредног стања имају обавезу да своје активности обављају у складу са Законом о заштити података о личности и другим прописима којима је уређена та материја. То, пре свега, значи да су и у новонасталим околностима руковаоци и обрађивачи дужни да воде рачуна о томе да за сваку обраду података о личности морају да постоје одговарајући правни основ и сврха, да могу да се обрађују само подаци који су примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно за постизање сврхе обраде, да лица чији се подаци обрађују морају да буду упозната са обрадом, као и да морају да се предузимају адекватне мере заштите од неовлашћене и незаконите обраде, али и да се примењују друга начела обраде утврђена чланом 5. Закона о заштити података о личности.

У том смислу Повереник је средствима јавног информисања већ скренуо пажњу на то да је потребно да се уздрже од објављивања података о лицима која су инфицирана коронавирусом ***http://skr.rs/A5B***. Поред тога, апеловао је и на Министарство просвете, науке и технолошког развоја и образовно-васпитне установе да воде рачуна о заштити података о личности који се односе на здравствено стање ученика и чланова њихових породица ***http://skr.rs/A5J***. Повереник је такође упозорио грађане на могуће злоупотребе података о личности од стране непознатих лица путем друштвених мрежа (тзв. фишинг кампање) ***http://skr.rs/A59***.

ОБРАДА ПОДАТАКА У ОБРАЗОВНИМ СИСТЕМИМА

Школе, универзитети и њихово особље улажу велике напоре ради повећања вештина и ресурса за учење на даљину. Потребно је обратити пажњу на то да се употребом апликација и софтвера за рад на даљину не крше права лица чији се подаци обрађују (подразумевана приватност), као и да се употреба података ограничи у односу на сврху обраде.

Потребно је да постоји одговарајући правни основ (укључујући сагласност родитеља или законског старатеља код малолетних лица), као и да се омогући родитељима да имају максималну транспарентност у погледу обраде података своје деце. Додатне смернице о обради података о личности у сврху образовања сада разматра Комитет Конвенције 108, а интенција је да исте послуже стручњацима из области образовања.

Извор: www.poverenik.rs

Електронско издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници **www.propisi.net** и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

Радни односи за време ванредног стања

П: *За запослене је организован рад од куће. Које су законске обавезе послодавца за исплате запосленима, а које обавезе нема у односу према запосленима за време рада од куће?*

О: Полазећи од чињенице да Закон о раду („Сл. гласник РС", бр. 24/2005… и 95/2018 – аутентично тумачење) обезбеђује исту радноправну заштиту запослених који раде ван просторија послодавца и запослених који раде у просторијама послодавца током рада запосленог од куће, запослени нема право на накнаду за превоз на посао, али има право на топли оброк и регрес у складу са чланом 118. тачка 5) Закона о раду.

За употребу сопствених средстава у службене сврхе запослени остварује право на накнаду трошкова, а ово право такође треба да буде ближе уређено одредбама уговора о раду. Поред права на накнаду трошкова за коришћење и употребу сопствених средстава у службене сврхе, одредбама уговора о раду, који се закључује са запосленим који ради од куће, уређује се и право запосленог на накнаду других трошкова рада, као и начин њиховог утврђивања, у складу са чланом 42. став 3. тачка 5) Закона о раду. Врсту тих других трошкова потребно је јасно утврдити одредбама уговора о раду, а ако није могуће израчунати њихову висину на основу извршене количине рада, могу да се уговоре и на неки други начин, нпр. у неком паушалном месечном износу.

У складу са чланом 105. став 3. Закона о раду, примања која запослени који рад обавља од куће оствари од послодавца по основу накнаде трошкова за употребу сопствених средстава за рад, као и по основу накнаде других трошкова рада у складу са чланом 42. став 3. т. 4) и 5) Закона о раду, не сматрају се зарадом. То значи да наведена примања не улазе у основицу за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање у складу са чланом 13. став 1. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС", бр. 84/2004… и 86/2019), као и да приликом исплате по наведеном основу не постоји обавеза да се обрачунају и плате доприноси за обавезно социјално осигурање.

П: *Да ли послодавац може да пошаље запослене на неплаћено одсуство у време трајања ванредног стања и каква је процедура?*

О: Послодавац не може да пошаље раднике на неплаћено одсуство. Неплаћено одсуство је право запосленог (члан 78. Закона о раду). Дакле, уколико запослени тражи да са рада одсуствује без накнаде, послодавац може да му одобри одсуство без накнаде зараде (неплаћено одсуство).

Запослени треба да поднесе захтев за коришћење неплаћеног одсуства, у коме наводи разлоге за неплаћено одсуство и период у којем би поменуто одсуство користио.

П: *Послодавац је донео одлуку о прекиду рада појединих сектора (члан 117. Закона о раду) јер услед епидемиолошке ситуације не може да обезбеди услове за безбедан и здрав рад запослених. Током прекида рада запослени имају право на накнаду зараде у износу 80% од уговорене зараде, односно најмање до минималаца. Да ли је ова одлука сама по себи довољна или*

Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

Наручилац није дужан да отклони недостатке у складу са захтевом којим заинтересовано лице од наручиоца искључиво и само тражи да изврши измене или допуне конкурсне документације на начин којим би се, по његовом мишљењу, отклонили недостаци на које је указао у свом захтеву из члана 63. став 2. Закона. После пријема захтева такве садржине, наручилац по слободној оцени решава да ли ће да изврши измене и допуне конкурсне документације. Ако сматра да је заинтересовано лице основано указало на то да постоје одређене неправилности у конкурсној документацији, наручилац ће исте отклонити тако што ће извршити одговарајућу измену или допуну конкурсне документације.

Ако након оцене чињеница и разлога које је заинтересовано лице изнело у свом захтеву за појашњење или додатним информацијама, у коме је указало на неправилности, наручилац и даље буде сматрао да конкурсна документација не садржи неправилности на које је заинтересовано лице указало, наручилац по правилу неће мењати садржину конкурсне документације. У том случају јавно објављује свој одговор да би понуђачима омогућио да се информишу о његовом ставу, као и да, у складу са таквим ставом, неће вршити било какве промене у садржини конкурсне документације, већ да у потпуности остаје при истој?

Непотписан образац трошкова припреме понуде

П: *Како се третира достављање непотписаног обрасца трошкова припреме понуде од стране понуђача, односно да ли то представља разлог за одбијање такве понуде? Ради се о набавци услуге осигурања, у вези са којом понуђач нема трошкове припреме понуде.*

О: У случају да понуђач не попуни или не достави овај образац, понуда се неће сматрати неприхватљивом, али тада понуђач неће имати право на надокнаду трошкова.

Могућност продужења уговора

П: *У конкретном случају реч је о јавној набавци животних намирница, при чему је закључен уговор који истиче у мају, али због ванредне ситуације исти није извршен. Да ли постоји основ да наручилац измени уговор и продужи рок важења уговора? Напомињемо да таква могућност није предвиђена конкурсном документацијом ни уговором.*

О: У члану 63. став 6. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015) предвиђено је следеће: „По истеку рока предвиђеног за подношење понуда наручилац не може да мења нити да допуњује конкурсну документацију.” У члану 115. Закона предвиђене су ситуације у којима је дозвољено да се измени уговор о јавној набавци, а с обзиром на одредбе овог члана, на основу Закона о јавним набавкама није дозвољено продужење уговора о јавној набавци.

ТРГОВИНА

П: *Потребно нам је тумачење измене Одлуке о ограничењу висине цена и маржи основних животних намирница и заштитне опреме, објављене у „Службеном гласнику РС” број 55/2020, односно одговор на питање од када почиње да тече рок од шездесет дана у коме цене и марже не смеју да се повећавају.*

О: Одлуком о изменама Одлуке о ограничењу висине цена и маржи основних животних намирница и заштитне опреме („Сл. гласник РС” бр. 55/2020), која је ступила на снагу 14. 4. 2020. године, ограничење цена и маржи основних животних намирница и заштитне опреме продужено је на шездесет дана, односно до 17. 5. 2020. године. Дакле, рок се рачуна од дана примене Одлуке о ограничењу висине цена и маржи основних животних намирница и заштитне опреме („Сл. гласник РС”, бр. 35/2020 од 18. 3. 2020. године).

Преглед прописа...

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

ПРОПИСИ ДОНЕТИ ПОВОДОМ ВИРУСА КОРОНА И ПРОГЛАШЕЊА ВАНРЕДНОГ СТАЊА

- Уредба о посебним техничким захтевима, стандардима и примени медицинских средстава за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС”, бр. 41/2020 од 24. 3. 2020)
- Уредба о примени рокова у управним поступцима за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 41/2020 од 24. 3. 2020)
- Одлука о статусу страних држављана у Републици Србији за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 41/2020 од 24. 3. 2020)
- Одлука о допунама Одлуке о привременој забрани извоза основних производа битних за становништво („Сл. гласник РС”, бр. 41/2020 од 24. 3. 2020)
- Уредба о улагању за време ванредног стања девизних средстава којима управља Агенција за осигурање депозита („Сл. гласник РС”, бр. 42/2020 од 25. 3. 2020)
- Одлука о накнадама у платном промету код уплата и преноса новчаних средстава ради пријема донација у борби против епидемије болести COVID-19 депозита („Сл. гласник РС”, бр. 42/2020 од 25. 3. 2020)
- Уредба о измени и допуни Уредбе о мерама за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Уредба о допуни Уредбе о ограничавању малопродајне цене заштитних средстава за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Уредба о допуни Уредбе о примени рокова у управним поступцима за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Одлука о допуни Одлуке о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Одлука о изменама Одлуке о привременој забрани извоза основних производа битних за становништво („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Одлука о важењу дозволе за рад издате странцу за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Закључак Владе (05 број 53-2868/2020) („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Упутство о начину и месту спровођења појачаног здравственог надзора у објектима за здравствено сигуран смештај („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Одлука о допунама Одлуке о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 28. 3. 2020)
- Наредба о измени Наредбе о ограничењу и забрани кретања лица на територији Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 46/2020 од 28. 3. 2020)
- Уредба о померању рокова за подношење годишњих финансијских извештаја корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС”, бр. 47/2020 од 28. 3. 2020)
- Уредба о измени и допунама Уредбе о мерама за време ванредног стања („Сл. гласник РС”, бр. 47/2020 од 28. 3. 2020)
- Одлука о измени Одлуке о затварању граничних прелаза („Сл. гласник РС”, бр. 47/2020 од 28. 3. 2020)
- Одлука о допунама Одлуке о забрани извоза лекова („Сл. гласник РС”, бр. 47/2020 од 28. 3. 2020)
- Уредба о изменама Уредбе о ограничавању малопродајне цене заштитних средстава за време ванредног стања насталог услед болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС”, бр. 48/2020 од 31. 3. 2020)
- Уредба о додатку на основну плату запослених у здравственим установама и одређених запослених који обављају послове у области здравља, односно заштите здравља становништва Републике Србије, односно лечења и спречавања ширења епидемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС”, бр. 48/2020 од 31. 3. 2020)
- Одлука о измени Одлуке о проглашењу болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 заразном болешћу („Сл. гласник РС”, бр. 48/2020 од 31. 3. 2020)
- Закључак Владе (05 број 53-2928/2020) („Сл. гласник РС”, бр. 48/2020 од 31. 3. 2020)
- Уредба о начину учешћа оптуженог на главном претресу у кривичном поступку који се одржава за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 49/2020 од 1. 4. 2020)

терцијарном нивоу здравствене заштите („Сл. гласник РС”, бр. 41/2020 од 24. 3. 2020)

- Правилник о изменама и допунама Правилника о номенклатури здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите депозита („Сл. гласник РС”, бр. 42/2020 од 25. 3. 2020)
- Правилник о изменама Правилника о медицинско-техничким помагалима која се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања депозита („Сл. гласник РС”, бр. 42/2020 од 25. 3. 2020)
- Правилник о изменама Правилника о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Правилник о изменама и допуни Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2020. годину („Сл. гласник РС”, бр. 50/2020 од 3. 4. 2020)
- Уредба о измени Уредбе о Плану мреже здравствених установа („Сл. гласник РС”, бр. 52/2020 од 7. 4. 2020)

ОБРАЗОВАЊЕ

- Правилник о садржају и изгледу обрасца иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификације („Сл. гласник РС”, бр. 53/2020 од 9. 4. 2020)
- Правилник о измени Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 59/2020 од 22. 4. 2020)
- Правилник о изменама Правилника о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 59/2020 од 22. 4. 2020)

СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

- Одлука о утврђивању динамике исплате пензија и новчаних давања („Сл. гласник РС”, бр. 50/2020 од 3. 4. 2020)

ФИНАНСИЈСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

- Одлука о измени Одлуке о ближим условима и начину вођења Јединственог регистра сефова („Сл. гласник РС”, бр. 41/2020 од 24. 3. 2020)
- Одлука о измени Одлуке о ближим условима и начину вођења Јединственог регистра корисника новчане дознаке („Сл. гласник РС”, бр. 41/2020 од 24. 3. 2020)
- Одлука о допунама Одлуке о извештавању о кредитним пословима са иностранством депозита („Сл. гласник РС”, бр. 42/2020 од 25. 3. 2020)
- Одлука о изменама и допунама Одлуке о условима и начину обављања мењачких послова („Сл. гласник РС”, бр. 53/2020 од 9. 4. 2020)

ПОРЕЗИ, ЦАРИНЕ, АКЦИЗЕ

- Правилник о измени и допуни Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Правилник о измени и допуни Правилника о царинским обележјима („Сл. гласник РС”, бр. 43/2020 од 27. 3. 2020)
- Одлука о условима за изузимање од плаћања царинских дажбина за одређену робу („Сл. гласник РС”, бр. 48/2020 од 31. 3. 2020)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на доходак грађана на приходе од самосталне делатности („Сл. гласник РС”, бр. 52/2020 од 7. 4. 2020)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о пореској пријави за утврђивање пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање самоопорезивањем на приходе од самосталне делатности („Сл. гласник РС”, бр. 53/2020 од 9. 4. 2020)
- Правилник о допуни Правилника о одређивању царинских органа за царињење одређених врста робе или спровођење одређених поступака („Сл. гласник РС”, бр. 57/2020 од 16. 4. 2020)

САОБРАЋАЈ

- Правилник о врстама сигнала, сигналних ознака и ознака на прузи („Сл. гласник РС”, бр. 51/2020 од 6. 4. 2020)

СУБВЕНЦИЈЕ, ПОДСТИЦАЈИ

- Уредба о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2020. години („Сл. гласник РС”, бр. 52/2020 од 7. 4. 2020)
- Правилник о измени Правилника о условима, начину и обрасцу захтева за остваривање права на премију за млеко („Сл. гласник РС”, бр. 56/2020 од 15. 4 2020)

МЕТРОЛОГИЈА, СТАНДАРДИ

- Правилник о мерним системима за компримована гасовита горива за возила („Сл. гласник РС”, бр. 44/2020 од 27. 3. 2020)
- Правилник о изменама Правилника о означавању енергетске ефикасности електричних сијалица и светиљки („Сл. гласник РС”, бр. 59/2020 од 22. 4. 2020)

... донетих између два броја

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

- СУДСКО--АДВОКАТСКИ РОКОВНИК
- Lege Artis ПРОПИСИ У ПРАКСИ
- АДВОКАТСКИ РОКОВНИК
- ПОСЛОВНИ САВЕТНИК
- СТРУЧНИ КОМЕНТАРИ
- ЈАВНЕ НАБАВКЕ
- САВЕТОВАЊА

3 ДЕЦЕНИЈЕ

ИНГ-ПРО

3 ДЕЦЕНИЈЕ

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

Пословни саветник – штампани часопис:
САВЕТОДАВНИ ЧАСОПИС ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

